

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 409 בס"ד ערש"ק פרי' חקת (א' דריח תמוז), כ"ט סיון תשע"א

פצצנים יקרים

זאת חקת התורה (י"ב, ב') פרש"י לפי שהשמן ואומות העולם מונין (מצערין) את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה מעם יש בה, לפיכך כתב "חקה" גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה. פירש הרה"ק ר"מ מפרמישלן בשעה שאדם מישראל בא לקיים מצוה אומר לו היצה"ר "מה המצוה הזאת", וכי מה חשיבות יש למצוה כי תקיימה. הלא אין זו מצוה כלל, ואילו לאחר שכבר קיים המצוה אומר לו היצה"ר "מה מעם יש בה" מה רב ועמוק הוא מעמה של מצוה זו אשר קיימת, כדי להביאו לכלל גאווה ויוהרה. על זה אמרה תורה שהאדם יתן אל לבו תמיד ויזכור "גזירה היא מלפני וחייב אני לקיימה". אין לך רשות להרהר אחריה, אחרי המצוה עליו להסיר דעתו ממנה ולא יהרהר בה כאילו לא עשה מאומה. (יגדיל תורה)

והיה כל הנשך וראה אותו וחי (כ"א, ח') אמרו חז"ל (ר"ה פ"ג מ"ה) וכי נחש ממית או נחש מחיה? אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהן שבשמים היו מתרפאין ואם לא היו גמוקים. שואל השפת אמת אם העיקר שישראל יהיו מסתכלין כלפי מעלה לשם מה צריכים לעשות נחש נחשת. אכן באמת היה הנחש מסוגל לרפואה זו, ובכ"ז היה רצון הבורא שבהיותו עוסק ברפואה גשמית שיסתכל ויהיה לבו לשמים ויחשוב בעצמו. וכי נחש ממית ונחש מחיה האם ראוי הוא להיות עוסקין בסבע עיקר משרתנו לשעבד את לבם לאביהן שבשמים להדבק בו יתב"ש. (מתוך יגדיל תורה)

על כן יאמרו המושלים בואו חשבון (כ"א, כו') בנמרא דרשו (בבא-בתרא ע"ת) המושלים אלו המושלים ביצרים בואו חשבון בואו ונחשב חשבונו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה. כוונת הגמרא ללמד אחרי שרואים הצלחה גדולה שלא כדרך הטבע חייבים לעשות חשבון הנפש אחרת הצלחה זו עלולה לגרום לגדלות וליוהרה. לזאת אמרו חז"ל דייקא אחרי שכבשו את סיחון ועוג בואו חשבון כדי להיות מושלים ביצרים להתחזק בידאת ה' כל הימים. (מתוך מהר"ל דיסקין)

ויסעו בני ישראל ויחנו בערבות מואב מעבר לירדן ירחו (כ"ב, א') וצ"ב מעם מדוע בכל ירחו שבתורה נקרא ירחו בצירי ואילו בנ"ך נקרא ירחו בחיריק. והרמ"ע מפאנו כתב כל זמן שגרו בה אנשי כנען נקרא ירחו מלשון "יחר" אפו. ואחר שנכנסו ישראל לארץ התחיל דושנה של ירחו לתת ריח טוב. כריח שדה אשר ברכו ה' לכך נקרא ירחו על שם הריח. (מאה קשישה)

וירא בלק (כ"ב, ב') בפרשת בלק אין הפסק פרשה בכל ענין בלעם, דהלא מטרת ההפסקות משמשות ליתן ריווח להתבונן בין פרשה לפרשה מה ניתן ללמוד מהדברים שבה. אולם בלעם אף שקיבל נבואות יקרות והוא לא הושפע כלל מנבואותיו ולא למד מהם כלום וגשאר נסחף לעצה להכשיל את ישראל בערבות מואב. (תפץ חיים) **וירא** בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמורי - וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור וגו' (כ"ב, ב' - ה') אצל יתרו כתוב וישמע יתרו כהן מדין את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו (שמות י"א) ההבדל בין יתרו לבלק, יתרו ראה שכל המופתים שעשה משה באה מכח עליון משא"כ בלק חשב שכל הנסים הם בכח משה, ולכן חשב שביאי את בלעם לקלל כנגד כח משה. על כסים זה מביא רש"י בתחילת הפרשה ללמד שהנביאים שהעמיד הקב"ה לאומות העולם לא לימדו דעת את ה' אלא פרצו גדרות עולם. לפי"ז יובן שלא היה לבלק ממי ללמוד על ההשגחה הפרטית וד"ל.

ויאמר אלקים אל בלעם לא תלך עמם לא תאור את העם כי ברוך הוא (כ"ב, י"ב) כתב רש"י אמר לו אם כן אקללם במקומי אמר לו לא תאור את העם, אמר לו א"כ אברכם אמר לו אינם צריכים לברכתך כי ברוך הוא משל אומרים לצרעה לא מדובשיך ולא מעוקציך ע"כ. וצ"ב איך קרה שבלעם הרשע ירצה לברך את העם אלא שבלעם כאשר ראה שלא יוכל לקלל את ישראל נתחכם לברכם בעושר ולהמשיך עליהם השפעה מצד הטומאה עי"כ יתקיים בהם שמנת עבית כשית ויוכל להחמיאם ולעורר כעס הקב"ה עליהם. על זה הושב לו אינם צריכים לברכתך הם כבר מבורכים מהאבות להמשיך עליהם שפע מצד הקדושה. (רבי יעקב אריה מרדכיין זצ"ל)

האשק שיחת הרא"ש זי"ע"א תשע"ה באה תשל"א ה'הבא ל'דפוס ע"י א.א.

אני יכול לחרוש? ואיך אני יכול להבין, וללמוד כזה 'פשט'? איך אני יכול לתת מהכסף שכ"כ הרבה עבדתי עליו? אכן כאשר אדם חי בכזו בחינה ממילא "אחזה אלוקה" - הוא בכלל לא בתמונה. הוא לא רואה כסף, ולא הוא מבין פשט, הוא לא מרגיש שהוא מציל את העולם, הוא מרגיש "בהמות הייתי עמד". כמו שהבהמה חורשת את האדמה מבלי להרגיש שהיא מביאה לבעה"ב פירות כ"כ טעימים, וגם אח"כ היא נשארת בבחינת בהמה, כך גם אנו, הפשט שאני מבין בגמרא, והטובות שאני עושה עם השני, ומה שאני רץ באש של התלהבות להציל את השני, כל זה הוא החרושה שלנו, מה שבורא עולם עושה באמצעותנו.

ולכן, אשרי אדם מפחד תמיד בשעה שהוא באיזה שהוא פעולה שלא יצא מזה כשלון, ושלא יהיה חילול ה'. הרי הרבש"ע לא ברא אותו בשביל שיחזיק את עצמו גדול, ויחיה במציאות המדומה שלו. בין ביאוש שמביא אותו למסכנות בכדי שכולם ירגישו וירחמו עליו, בזמן שאף אחד לא מרגיש, הכל רק דמיון בכדי להראות לו כמה שהוא אין שאין בכלל ממי לדבר. ובין שהוא מוצא בעצמו גדלות ומסתובב בראש מורם, ואז הוא חי בגאווה ורוצה להיות מפורסם, בזמן שאין גם אחד שמחשיב אותו, כולם רק צוחקים עליו שהוא עושה מעצמו צחוק.

הקב"ה ברא את האדם בכדי שלא יחיה בתוך המציאות של עצמו, בין כאשר הוא חי בכח שלו ובטוב לב שלו, וכשעושה דבר טוב הוא

הרבש"ע ברא את האדם באופן שהוא מטבעו צריך להיות כגמול עלי אמו, וזו היא התכלית של הבריאה. ועל כן הוא צריך לחיות כמו שדוד המלך אמר: "בהמות הייתי עמד", כי זה כל האדם - בחינת בהמה. כמו שהאדון משתמש בבהמה בשביל לחרוש, ואח"כ צומחים מזה פירות יפים, אך מי שנהנה מהם הוא האדון שהביא אותה לחרוש, הוא אוכל את הפירות ומוכר אותם וקונה לו בגדים יפים ורהיטים וכל אשר תאווה נפשו, לבהמה עצמה אין כלום מכל זה, היא כלל לא מרגישה שהיא הביאה לאדון שלה שפע ועושר. האדון הביא אותה לחרוש והיא היתה מוכרחת במעשיה. אין לה בחירה, ואין לה את השכל להבין שמהחרישה שלה יוצאים פירות. באותה מציאות אף אנו אצל הרבש"ע, הוא האדון שלנו, וכל מעשינו זה מה שהוא פועל ועושה באמצעותנו. ההבדל היחיד הוא שלנו הוא נתן בחירה, דהיינו: הוא נתן לנו מהחכמה והידיעות והכח והיכולת שלו - שמוזה יכול האדם לדמות בנפשו שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה - בכדי שהוא בעצמו יבחר בבחינת האין, כמו שמשא רבינו אמר "ונחנו מה", ואברהם אבינו אמר "ואנכי עפר ואפר", ודוד המלך אמר "אין מתום בבשרי מפני זעמד ואין שלום בעצמי מפני חטאתי" "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם". מתוך הרגשה כזו אנו צריכים לחרוש ולעשות את כל מעשינו. וממילא, כאשר האדם נמצא בדרגה הזו, אז "מבשרי" - אם אני 'אין' איך

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמי קודם

409

ועל כן צריך האדם לפחד בכל רגע, כי האדם הוא כל הזמן בבחינת הפקר. יש הפקרות של יאוש שממילא הוא אבוד, ויש הפקרות של גאווה, ויש הפקר שהוא מפקיר את עצמו לגמרי ואת כל האינטרסים שלו בכדי להגיע להבנה שהוא אין. והמרחק ביניהם הוא קטן מאד, משהו, ברגע קט הוא יכול לסטות. ולכן בכל רגע ורגע עליו לפחד שלא יפגום. וכל הזמן לחיות בהפקרות שתביא אותו להכרה ש"מבשרי אחזה אלוהים". להיות בעצמו הפקר, כלום. לא 'כלום' של גאווה או יאוש, רק שיכיר בעצמו שהוא כלום, הפקר, מציאות של רחמים שמבשרי אחזה אלוהים.

וזוהי העבודה בעולם הזה, לא לחיות בכאבים הגדולים של האינטרסים, במסכנות שהאדם מפנק את עצמו להיות עצוב ולחשוב שכולם מרחמים עליו, ומתי שמצליח לו הוא מרגיש שהוא האדם הגדול וכולם כבר יודעים עליו והוא מפורסם בכל מקום. התכלית היא שישגי את ההפקרות ויהיה הפקר בעיני עצמו, שיכיר שהוא מציאות האין - גורנישט. וממילא כשעושה איזה פעולה יהיה "כגמול עלי אמו" ע"י ש"בהמות הייתי עמד". כי הדביקות היא ע"י שהוא בחינת בהמה והרבש"ע פועל באמצעותו, ואז מהפעולה עצמה אחזה אלוהים. לא צריך לחפש אותו לא בשמים ולא בארץ, הרבש"ע נמצא אצלו בעצמו.

כאשר האדם הוא בבחינה של מדבר שממה הרי הוא כמו צינור שהמים עוברים דרכו, ומכל פעולה שנעשית על ידו אחזה אלוהים,

מתמלא בגאווה והוא נהיה האליל של עצמו, ובין כאשר הרבש"ע מרחם עליו לבל ידח ממנו נדח והוא נותן לו מכה שתזעזע אותו ותזכיר לו: לא בראתי אותך בכדי שתקח את הכבוד שלי לעצמך. ואז במקום שהוא יתעורר משנתו העמוקה ויתפוס את עצמו: אוי וי, גיועלד! אני פגמתי בפמליה של מעלה עם הגאווה שלי. 'ה' מלך גאות לבש' ואני לקחתי את הכבוד לעצמי בגלל הדמיון שלי, שנדמה לי שאני מאד מפורסם וכולם מדברים עלי ואני צדיק גדול - הוא נופל לשברון רוח. הרבש"ע הכה אותו כדי שיקלוט מה שהוא עושה, שהוא לוקח לעצמו את כבוד ה', והוא, במקום שיקלוט מזה את האין שלו הוא נופל לדיוטא התחתונה, ובמקום ש"מבשרי אחזה אלוהים" הוא נופל ביאוש, והוא ממשיך לתרץ את עצמו בכל מיני תירוצים בכדי שישאר במצב שלו, בדיוטא התחתונה בה הוא נמצא. והוא עוד אגרויסער ערליכער איד. הוא מדבר על עצמו, ומדבר אודות הרבש"ע, כדי לחזק את הפרסום שלו שבנוסף לכל מעלותיו הוא אגרויסער ערליכער איד. האדם הזה שעובד בשביל עצמו ומתמלא גדלות מהעבודה שלו, לא חי ביסוד האין שלו, ולא מרגיש שבעצמו אינו כלום, והקיום שלו הוא רק אלוקות. הוא לא חי בעבודה שדוד המלך אמר "בהמות הייתי עמד", כבהמה שעושה הכל עבור האדון מבלי להרגיש כלל. אולם התכלית של האדם שיעבוד עם עצמו לחיות כמו בחינת בהמה, וכך יפרסם עד כמה הרבש"ע מוריד את עצמו למקום הנמוך שלנו.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

409 ד

ריחם עליו שבאמצעותו הוא יהיה מפורסם, בגלל שהוא רוצה תהלה מקרוצי גושי חומר. וכמו שהוא מפורסם בעולם שלו כך הוא רוצה להיות מפורסם בעולם הזה, ע"י שהאדם יהיה מבוטל ולא יהיה מציאות, ויכיר שהמציאות שלו היא רק "ויפח באפיו נשמת חיים". ואז הגוף יהיה הפך לבחינת נשמה, שזוהי התכלית של הבריאה. (המשך יבוא)

כי אז הוא מכיר שאין לו כל חלק בה כמו שלצינור אין כל חלק במים שעוברים דרכו. וכמו שהמים עוברים דרך הצינור, גם דרכו עובר 'פשט' בגמרא, או רעיון יפה שהוא אומר לחברו, טובה שהוא רץ להציל בן אדם חולה, או שהוא עוזר בכסף לאדם נערך, וכל מיני פעולות טובות שיש בעולם. הוא הצינור שהפעולות שהקב"ה עושה עוברות דרכו. וכמו שלצינור אין כל חלק במים כך לו אין כל חלק בפעולות שנעשות על ידו, רק הקב"ה

תזכורת חשובה - אין מזרזים חלל למזרזים

כל חלו שקבלו על עצמם לגמור מסכת זש"ס צבלי

לעילוי נשמת מו"ר ר' אשר זיע"א

עד ליום ההילולא צמולאי יום כיפור הצעל"ט תשע"ב

מתבקשים להזדרז ולגמור את אשר קיבלו צל"ג

הודעה חשובה

ניתן לחשיג שוב את הספר 'אמרי אשר' - מכתבים

שהשמחה במעונם

הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנינה

הר"ר בנימין זאב סגל ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר שרגא ליברמן ומשפ' להולדת הבת

הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר חיים גולדרינג לנישואי הבת ולהכנס הנכד לעול המצוות

הר"ר יצחק גולדרינג ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר ישראל דוד דייטש ומשפ' לנישואי הנכדה

י"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' ערני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

